

gelse, med fængsel indtil 4 år. Den, som under groft misbrug af en på alder og erfaring beroende overlegenhed forfører en person under 18 år til samleje, vil efter § 223, stk. 2, blive straffet med fængsel indtil 4 år.

Efter straffelovens § 94, stk. 4, forældes det straffetretlige ansvar i sager (herunder sager omfattet af straffelovens §§ 216, 219, 220, 222 og 223) om seksuelt misbrug af børn tidligst fra det tidspunkt, hvor den forurettede fylder 18 år. Denne særlige udvidelse af forældelsesfristen omfatter således alle de bestemmelser vedrørende seksuelt misbrug, hvor et barn som offer på grund af et nært forhold eller et på anden måde særligt forhold til misbrugeren kan føle sig presset til at hemmeligholde misbruget. Der henvises til Folketingstidende 1999-2000, tillæg A, s. 7790.

2.1.2. Efter straffelovens § 223 a, der blev indsat ved lov nr. 141 af 17. marts 1999 (Afkriminalisering af prostitution mv. samt kriminalisering af kunder til prostituerede under 18 år), straffes den, der som kunde har samleje med en person under 18 år, der helt eller delvis ernærer sig ved prostitution, med bøde eller fængsel indtil 2 år. Det samme gælder med hensyn til anden kønslig omgængelse end samleje, jf. § 224.

Bestemmelsen i § 223 a finder således anvendelse, hvis personen under 18 år ernærer sig helt eller delvist ved prostitution, og der ydes betaling eller gives løfte om betaling. Der skal ikke nødvendigvis være tale om betaling af et pengebeløb, men kundens modydelse skal kunne gøres op i penge. Bestemmelsen finder ikke anvendelse, hvis den mindreårige kun i enkeltstående tilfælde modtager betaling for en seksuel ydelse, jf. herved ordene »ernærer sig ved prostitution«. Der skal således være tale om en mere regelmæssig virksomhed med levering af seksuelle ydelser mod betaling eller løfte herom. Der henvises til Folketingstidende 1998-1999, tillæg A, s. 936-937.

2.1.3. § 230 i straffeloven, der blev indsat ved lov nr. 441 af 31. maj 2000, gør det strafbart at anvende børn og unge under 18 år som pornomodeller. Lovændringen skal ses i sammenhæng med, at Den Internationale Arbejdsorganisation har vedtaget en konvention om forbud mod og omgående indsats til afskaffelse af de værste former for børnearbejde (ILO-konvention nr. 182). Ved lovændringen gav Folketinget samtykke til, at Danmark kunne ratificere konventionen.

Det fremgår af § 230, at den, der optager utugtige fotografier, film eller lignende af en person under 18 år med forsæt til at sælge eller på anden måde at udbrede materialet, straffes med fængsel indtil 2 år, under formildende omstændigheder med bøde. Gerningsmanden skal have handlet med forsæt, dog såle-

des at det strafbare område med en henvisning til § 226 er udstrakt til også at omfatte uagtsomhed for så vidt angår den unges alder. Der henvises til Folketingstidende 1999-2000, tillæg A, s. 7816.

Bestemmelsen forudsætter, at personen under 18 år er klar over, at utugtige fotografier mv. optages. Skjult fotografering eller optagelse hører under § 232 (blufærdighedskrænkelse) eller § 264 a (fotografering af person på ikke frit tilgængeligt sted). Det fremgår af Justitsministeriets bemærkninger til lovforslaget, at bestemmelsen i straffelovens § 230 er indsat, bl.a. fordi det ikke bør være overladt til så unge personers egen bestemmelse, om de vil deltage i aktiviteter af den nævnte karakter, og fordi der i øvrigt kan sættes spørgsmålstegn ved graden af frivillighed hos de unge, der medvirker.

Optagelserne skal for at være omfattet af bestemmelsen indeholde utugtige billeder. Hermed menes billeder, der viser samleje eller samlejelignende forhold. Endvidere er optagelser omfattet, hvis der i øvrigt i forbindelse med optagelsen må antages at være foretaget en groft krænkende handling, f.eks. ved at personen er blevet anvendt som model for fotografering af kønsdele eller af seksuelt prægede berøringer, jf. Folketingstidende 1999-2000, tillæg A, s. 7815 og Folketingstidende 1979-80, tillæg A, sp. 1784.

Det fremgår af bestemmelsen, at den kriminelle handling omfatter optagelse af »utugtige fotografier, film eller lignende«. Begrebet »eller lignende« omfatter andre billedoptagelser, f.eks. billeder til direkte transmission, uden at der sker lagring.

Anvendelse af personer under 15 år som pornomodeller kan endvidere være omfattet af § 222 (samleje med et barn under 15 år), § 224, jf. §§ 216-223 a (anden kønslig omgængelse end samleje) eller § 225, jf. §§ 216-220 og §§ 222-223 a (kønslig omgængelse med en person af samme køn).

2.1.4. Efter straffelovens § 235, stk. 1, straffes den, som erhvervsomæssigt sælger eller på anden måde udbreder utugtige fotografier, film eller lignende af børn, med bøde eller fængsel indtil 2 år. På samme måde straffes den, som i en videre kreds udbreder sådanne fremstillinger.

Bestemmelsen blev indsat ved lov nr. 252 af 16. juni 1980. I bemærkningerne til loven er det anført (Folketingstidende 1979-80, tillæg A, sp. 1761-1766), at bestemmelsens formål er at beskytte børn mod strafbart misbrug i forbindelse med optagelse af pornografiske billeder.

I bestemmelsen anvendes med udtrykket »børn« et fleksibelt alderskriterium. Det fremgår i den forbindelse af Justitsministeriets bemærkninger til lovfors-